

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 1 grudnia 2009 r.

**Pani
Barbara Warda
Dyrektor Gimnazjum Nr 16
w Lublinie**

LLU- 410 - 35 - 06/09

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła kontrolę w Gimnazjum Nr 16 im. F. Chopina w Lublinie, zwanym dalej „Gimnazjum” lub „Szkołą”, w zakresie wychowania fizycznego i sportu w szkołach publicznych w latach szkolnych 2007/2008 – 2008/2009 oraz wybranych zagadnień dotyczących roku szkolnego 2009/2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 20 listopada 2009 r. – Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Szkołę zadań z zakresu wychowania fizycznego i sportu.

Realizowane przez Gimnazjum szkolne plany nauczania, w zakresie liczby godzin przedmiotu wychowania fizycznego w klasach I – III (w tym w klasach sportowych) oraz podziału na grupy, były zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.) i rozporządzenia z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania klas i szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. Nr 126, poz. 1078). Opracowane arkusze organizacji Szkoły

na poszczególne lata szkolne zostały zaopiniowane przez przedstawiciela Kuratorium Oświaty oraz zatwierdzone przez organ prowadzący bez zastrzeżeń.

W latach szkolnych 2007/2008 i 2008/2009 Szkoła zapewniła właściwe warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz stworzyła możliwości uprawiania sportu, w pełni wykorzystując posiadaną bazę sportową. Poszczególnym oddziałom klas umożliwiono prowadzenie lekcji na sali gimnastycznej, siłowni, pływalni, salach do gry w tenisa stołowego oraz boiskach sportowych. Znajdujący się na wyposażeniu sprzęt sportowy uzupełniano nowymi zakupami sfinansowanymi z dochodów własnych Gimnazjum. W latach 2007-2009 (I półrocze) wydatkowano na ten cel 37.148 zł. Zakupiony sprzęt posiadał certyfikaty.

W zajęciach wychowania fizycznego w badanym okresie uczestniczyło 89,3% ogółu uczniów, natomiast w kontrolowanym tygodniu roku szkolnego 2009/2010 - 86,1%.

W wyniku przeprowadzonych oględzin zajęć ruchowych i wychowania fizycznego stwierdzono, że nauczyciele prawidłowo realizowali programy i plany nauczania, osiągając założone cele lekcji. Stosowane przez nich metody i techniki pracy z uczniami były adekwatne do przyjętych celów lekcji, a wykorzystany podczas zajęć sprzęt sportowy był odpowiedni do przyjętych metod pracy.

Ocenianie osiągnięć uczniów realizowane było w oparciu o „Szczegółowe zasady oceniania” opracowane przez nauczycieli wychowania fizycznego na podstawie m. in. przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.). Zasady określały wymagania edukacyjne w zakresie wiadomości i umiejętności w stosunku do realizowanej podstawy programowej oraz opracowanych planów pracy. Zawarto w nich także wymagania na poszczególne oceny, wskazano sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia oraz określono, że przedmiotem oceny będzie postawa, aktywność, umiejętności, wiadomości, działalność pozalekcyjna oraz wysiłek włożony przez ucznia w wywiązywanie się z zadań.

Decyzje Dyrektora o zwolnieniu uczniów z zajęć wychowania fizycznego wydawane były zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.). Liczba uczniów stale zwolnionych z czynnego udziału

w lekcjach wychowania fizycznego wynosiła 36 w roku szkolnym 2007/2008 tj. 3,9% ogółu i 39 w roku następnym tj. 4,5%.

Zajęcia z wychowania fizycznego prowadzili nauczyciele posiadający odpowiednie kwalifikacje, zgodne z wymogami §3 oraz §14 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. nr 155, poz. 1288 ze zm.). Nauczyciele uczestniczyli także w różnych formach doskonalenia zawodowego: studiach podyplomowych, kursach oraz warsztatach i seminariach z zakresu wychowania fizycznego. Posiadali przeszkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy (11 nauczycieli) lub byli w trakcie jego odbywania (1).

Nadzór pedagogiczny Dyrektora Gimnazjum realizowany był przede wszystkim poprzez prowadzenie okresowych hospitacji lekcji, które nie nasuwały uwag odnośnie pracy nauczycieli tego przedmiotu.

Szkoła zapewniała uczniom i nauczycielom bezpieczeństwo podczas prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W badanym okresie przeprowadzono pięć kontroli pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły, zgodnie z przepisami § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69). Sala gimnastyczna, pływalnia oraz siłownia wyposażone były w regulaminy oraz instrukcje korzystania ze sprzętu sportowego.

Pomimo zapoznania uczniów z regulaminami (co potwierdziło 96% ankietowanej młodzieży) liczba wypadków na zajęciach wychowania fizycznego w roku 2008/2009 wynosiła 26 i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 7. We wszystkich przypadkach przyczynami były popchnięcia, uderzenia piłką podczas gry oraz upadki. W celu wyeliminowania wypadków Dyrektor Gimnazjum zobowiązała nauczycieli m. in. do przeprowadzenia dodatkowych pogadarek na temat bezpieczeństwa na lekcjach wychowania fizycznego. Uczniom zapewniono pomoc medyczną we wszystkie dni tygodnia.

Gimnazjum zapewniło uczniom zróżnicowaną ofertę pozalekcyjnych zajęć sportowych prowadzonych w ramach SKS w wymiarze 34 godzin tygodniowo w I półroczu i 32 godzin w II półroczu roku 2007/08 oraz 34 godziny tygodniowo w roku 2008/09. W zajęciach tych uczestniczyło odpowiednio 32,3% i 33,1% ogółu uczniów. Uczniom umożliwiono także uczestnictwo w licznych imprezach i zawodach sportowych o zasięgu

wewnątrz i międzyszkolnym, gminnym, wojewódzkim, w których zajmowali wysokie lokaty. Sportowe osiągnięcia prezentowane były m. in. na stronie internetowej oraz w gablotach usytuowanych w Szkole.

NIK zwraca uwagę na znaczną liczbę uczniów Gimnazjum, u których na podstawie badań przesiewowych wykonywanych przez pielęgniarkę środowiska nauczania oraz badań bilansowych przeprowadzanych przez lekarza rodzinnego stwierdzono choroby i zaburzenia statyczne ruchu, w tym skoliozę, koślawość kolan i stopy płasko-koślawe. Według zbiorczej analizy stanu zdrowia uczniów, sporządzanej przez NZOZ „Promed” – Gabinet Medyczny Gimnazjum Nr 16, przekazywanej do Centrum Zdrowia Publicznego w Lublinie, liczba uczniów z ww. zaburzeniami wynosiła w badanym okresie odpowiednio 532 i 331. Sprawozdania te nie były przekazywane Dyrektorowi Gimnazjum. W Szkole nie prowadzono zajęć z gimnastyki korekcyjnej, a ćwiczenia niwelujące wady postawy realizowane były – według wyjaśnień Dyrektora – w ramach zajęć wychowania fizycznego na początku lub na końcu lekcji oraz podczas zajęć na basenie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagę, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie bieżącej współpracy z NZOZ „Promed” celem pozyskiwania informacji o dysfunkcjach ruchowych uczniów.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwagi i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust.2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.